WIKIPÉDIA

Ugariti nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

Az **ugariti nyelv** a sémi nyelvek kihalt önálló ága, a szűkebb rokonság (kánaáni nyelv és arámi nyelv) legidősebb változata. Használata az i. e. 14. század elejétől bizonyított, és Ugarit i. e. 1180–1170 körüli elpusztulásáig követhető. 1928-ig teljesen ismeretlen volt, ekkor Rasz-Samra feltárásával kerültek elő a helyi – mint később kiderült, ugariti – levéltár dokumentumai. Más helyről egyelőre ismeretlen, mert saját nyelvükön és saját írásrendszerükkel (ugariti ábécé) csak helyben írtak. A nemzetközi diplomáciában az akkor elterjedt akkádot használták. Amióta az ugariti nyelvet megfejtették, már hieroglif és ékírásos dokumentumokban is felismerhetőek az ugariti elemek.

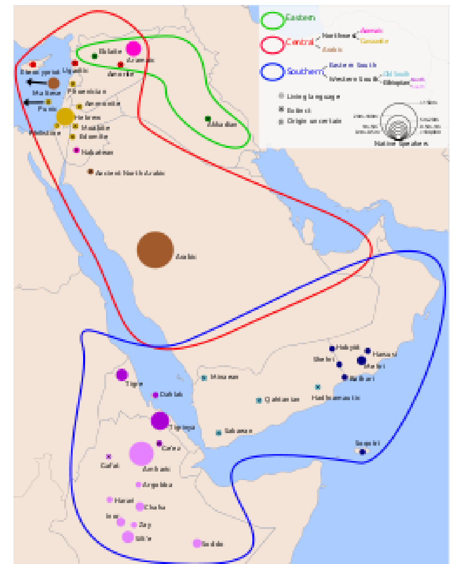
ugariti nyelv

Beszélik	kihalt
Terület	Észak-Szíria
Színhelye és használata	Ugarit
Beszélők száma	0 fő
Nyelvcsalád	afroázsiai nyelvcsalád sémi nyelvek középsémi nyelvek északnyugati sémi
Ágak	arámi kánaáni
Írásrendszer	ugariti ábécé
Nyelvkódok	
ISO 639-2	`uga (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=uga)`
ISO 639-3	`uga (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=uga)`

Hangtana

Az ugariti írás 28 darab hangzót különít el, amelyek eredetileg mind mássalhangzók, illetve félhangzók voltak. Az idők során néhány magánhangzóval is kibővült a lista. A mássalhangzóírás miatt a nyelv fonetikája kevéssé ismert. A korábbi ékírásokban a fonetikus jelek szótagjelek, amelyek tájékoztatást adnak a kiejtendő magánhangzóról is. Az ugariti ábécébe csak mássalhangzóval kezdődő szótagjelek kerültek be, ahol minden mássalhangzót egy karakter jelöl kiejtési segédlet nélkül. A *mt* (= halál) szó lehetett *mat, met, mot* vagy *mut* ejtésű is.

A sémi nyelvek elterjedése. A középsémi nyelvek északi részén látható a piros folttal jelölt Ugarit.

A Wikimédia Commons tartalmaz *Ugariti nyelv* témájú médiaállományokat.

ugariti hangzók

		labialis	interdentalis	dentalis/alveolaris normál	dentalis/alveolaris nyomatékos	palatalis	velaris	uvularis	pharingealis	glottalis
nasalis		m		n						
zárhang	zöngétlen	p		t	tˤ		k	q		ʔ
	zöngés	b		d			g			
réshang	zöngétlen		θ	s	sˤ	ʃ	x		ħ	h
	zöngés		ð	z	ðˤ	ʒ	ɣ		ʕ	
trill				r						
approximant				l		j	w			

Névmások

	singularis						pluralis					
	én		te		ő		mi		ti		ők	
	m	f	m	f	m	f	m	f	m	f	m	f
normál alanyeset	*ank / an*		*at*		*hw*	*hy*	–				*hm*	*hn*
rendhagyó alanyeset	–				*hwt*	*hyt*	–					

Mutató névmás: *hnd*.

Az igeragozás ismeri a befejezett és folyamatos igék megkülönböztetését. Különlegessége, hogy a cselekvést végző személy neme szerint is különálló, hím- és nőnemű igeragozás is van.

Források

- ugaritic grammar (http://www.theology.edu/ugraintr.htm)

- Dobos Károly Dániel: Sém fiai – A sémi nyelvek és a sémi írásrendszerek története (Pázmány Egyetem eKiadó és Szent István Társulat: Budapest, 2013) 133-146.
